

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Зростаюча взаємозалежність між фінансовими структурами країн та швидкі інтеграційні процеси в умовах стрімкого входження України у світове економічне співтовариство вимагають оптимізації та вдосконалення функціонування внутрішнього валютного ринку як важливого механізму забезпечення взаємодії національної та світової економік. Водночас валютний ринок та його регулювання відіграють важливу роль у державній макроекономічній політиці, оскільки сприяють сталому розвитку країни та мають значний вплив на стан окремих секторів, галузей та суб'єктів господарювання. Такі негативні події як пандемія COVID-19 та воєнні дії в 2022 році в Україні та її зовнішньому середовищі, в свою чергу, вплинули на розвиток та організацію валютно-фінансових відносин і певною мірою скоригували валютну політику держави. Так, в умовах посилення впливу глобалізаційних процесів на українську економіку, яка все ще зберігає посткризові риси нестабільності ключових макроекономічних показників та внутрішньої економічної і політичної нестабільності, питання функціонування державного валютного ринку набувають особливого значення.

Дослідження валютного ринку розкрили, що це складний механізм, що включає багато компонентів. Ключовими елементами цього механізму є важелі та стимули валютного регулювання, нормативна база для суб'єктів ринку, наявність міжнародних договорів та угод, що регулюють міжнародні відносини. Проте наявний механізм функціонування валютного ринку не є ідеальним. Зміни в зовнішньому середовищі, нові вимоги та виклики також вимагають внесення коригувань.

Останні події в Україні та у світі демонструють, наскільки важливий вплив має валютний ринок на економіку. Воєнний стан в Україні та світова криза показали, наскільки глибоко взаємопов'язані політична, економічна, грошово-кредитна та фінансова сфери. При певних обставинах вони можуть мати надзвичайно сильний вплив на ключові галузі економічної діяльності та загальну фінансову безпеку.

Станом на 27 жовтня 2023 року, валютний ринок України демонструє стабільний розвиток. Обмінний курс гривні до долара США знаходиться в межах 39,20-41,50 гривень за долар, а до євро - 41,20-43,30 гривень за євро.

Основні тенденції, які можна виділити на кінець 2022 року, включають наступні моменти:

- збереження довіри до банківської системи держави, яка залишається високоліквідною від початку війни;
- реалізація банками заходів для забезпечення безперебійної роботи в умовах екстрених відключень електроенергії;
- скорочення кредитного портфелю банків через формування резервів за кредитами та погашення раніше виданих позик, яке не компенсується новими видачами;
- збереження ризиків кредитних збитків для фінансового сектору;
- попри збереження та поповнення капіталовкладень банками понад мінімальні вимоги, надлишковий капітал поступово зменшуватиметься;
- відсутність конкретних часових обмежень щодо скасування валютних обмежень, замість цього рішення буде прийматися в залежності від макроекономічних умов в країні.

Проте, існують і певні ризики, які можуть негативно вплинути на розвиток валютного ринку України. До них доречно віднести:

- Триваюча війна в Україні, яка може призвести до подальшого зростання інфляції та девальвації гривні.
- Загострення глобальної економічної кризи, яке може призвести до зниження попиту на українські товари та послуги, а також до відтоку капіталу з країни.

Для мінімізації цих ризиків НБУ продовжує проводити політику підтримки гривні та залучення міжнародної допомоги. Також уряд України працює над відновленням економіки та створенням сприятливих умов для розвитку бізнесу.

На сьогоднішній день, ключовою загрозою для функціонування валютного ринку в Україні стали ескалація пандемії COVID-19 та зниження світової економіки. Також, військовий конфлікт в 2022 році спричинив серйозні виклики для стабільності валютного ринку, призводячи до девальвації гривні, інфляції, втрати міжнародних резервів та занепаду економіки. Розв'язання цієї кризи можливе залученням до міжнародних фінансових організацій, таких як МВФ, Європейський банк реконструкції та розвитку, для підтримки фінансової стабільності в країні.

Отже, можна стверджувати, що валютний ринок України в 2023 році демонструє стійку тенденцію до стабілізації. Однак, для подальшого розвитку ринку та забезпечення його безпеки необхідно вжити заходів щодо мінімізації ризиків, пов'язаних з війною та глобальною економічною кризою.

1. Аврамчук Л. А., Козицька Є. В. Тенденції розвитку валютного ринку України. Причорноморські економічні студії. 2017. № 15. С. 172-175. URL: file:///C:/Users/USER/Downloads/bses_2017_15_37.pdf

Ченуша О. С., Дикий В. С. Регулювання валютного ринку в Україні під час воєнного стану. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи. 2023. С. 78-79. URL: <file:///C:/Users/USER/Downloads/279865-Текст%20статті-645374-1-10-20230522.pdf>